

2009-04-28

7. Likabehandlingspolicy för Region Skåne

Diarienummer 0800749

Regionstyrelsens förslag

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

1. Regionfullmäktige fastställer föreliggande förslag till likabehandlingspolicy.

Sammanfattning av ärendet

Region Skåne ska arbeta för ett samhälle där den enskilda människan inte kränks eller marginaliseras. I Region Skåne ska bemötande, kommunikation och service ges utifrån människors lika värde och individuella förutsättningar och behov – inte utifrån bemötarens föreställningar.

Likabehandling i Region Skåne innebär att vi motsätter oss beteenden som tar sig uttryck i diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Regionstyrelsen har behandlat ärendet 2009-04-06, § 110.

Bilagor

1. Regionstyrelsens beslut 2009-04-06, § 110 med förslag till policy

§ 110 Likabehandlingspolicy för Region Skåne (RF)
Diarienummer 0800749

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

1. Regionfullmäktige fastställer föreliggande förslag till likabehandlingspolicy.

Reservationer

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig med hänvisning till bifogad reservation.

Björn Söder (sd) reserverar sig med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckning

Vilmer Andersen (v) gör bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Region Skåne ska arbeta för ett samhälle där den enskilda människan inte kränks eller marginaliseras. I Region Skåne ska bemötande, kommunikation och service ges utifrån människors lika värde och individuella förutsättningar och behov – inte utifrån bemötarens föreställningar.

Likabehandling i Region Skåne innebär att vi motsätter oss beteenden som tar sig uttryck i diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

I ärendet finns följande skrivelse

1. Skrivelse 2009-04-06 från regionstyrelsen med förslag till policy

Yrkanden

Ordföranden Jerker Swanstein (m) yrkar att styrelsen beslutar enligt beslutet ovan.

Björn Söder (sd) yrkar att styrelsen beslutar att i policydokumentet även införa "politisk åskådning".

Ordföranden Jerker Swanstein yrkar avslag på Björn Söders tilläggsyrkande.

Uno Aldegren (s) yrkar att styrelsen beslutar avslå ärendet.

Ordföranden ställer proposition på sitt förslag och Uno Aldegrens avslagsyrkande och finner att styrelsen har bifallit hans avslagsyrkande.

Ordföranden ställer därefter proposition på Björn Söders tilläggsyrkande och finner att styrelsen har bifallit hans yrkande.

Omröstning begärs och styrelsen fastställer följande voteringsproposition:

Den som vill bifalla ordförandens yrkande röstar ja.

Den som vill bifalla Björn Söders yrkande röstar nej.

Omröstningen utfaller med 14 ja-röster och 1 nej-röst.

Ja-röster ges av:

Anders Åkesson (mp), Berit Wirödal (kd), Gilbert Tribo (fp), Carl Johan Sonesson (m), Pia KINHULT (m), Henrik Hammar (m), Katarina Erlingsson (c), Jerker Swanstein (m), Uno Aldegren (s), Ingrid Lennerwald (s), Christine Axelsson (s), Rikard Larsson (s), Ewa Pihl Krabbe (s) och Eva Örtengren (s).

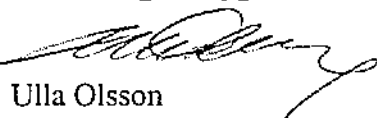
Nej-röst ges av:

Björn Söder (sd).

Sänt till:
Regionfullmäktige

Vid protokollet
Cecilia Eklund

Rätt utdraget intygar

Ulla Olsson

RS 2009-04-06, § 110
RESERVATION
Socialdemokraterna i
Region Skåne
2009-04-06

Ärende 5.3 – Likabehandlingspolicy för Region Skåne

Socialdemokraterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Vi tror inte att antidiskrimineringsarbetet och strävandet efter likabehandling i grunden gynnas av att alla diskrimineringsgrunder skrivs in i en och samma policy. Samtidigt flyttas beslut kring strategier och handlingsplaner på varje enskilt område längre ner i organisationen. Risken med tillvägagångssättet är att vi tappar fokus och styrka kring exempelvis jämställdhets- och mångfaldsfrågorna då det inte längre finns en övergripande policy specifikt för dessa områden.

Vi instämmer naturligtvis i den andemening som ligger bakom likabehandlingspolicyn, men tror tyvärr att detta snarare leder till ett osynliggörande av viktiga frågor än till den kraftsamling som behövs.

Vi yrkade därför avslag på ärendet. Då vårt yrkande inte vann gehör reserverar vi oss.

För socialdemokraterna i regionstyrelsen

Uno Aldegren

2009-04-06

Reservation ärende 5.3:

Likabehandlingspolicy för Region Skåne

Den 27 mars 2008 undertecknade Region Skåne deklARATIONEN "Deklaration om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå" från Council of European Municipalities and Regions, CEMR. I denna deklARATION framgår att ingen skall bli diskriminerad på grund av "kön", "ras", "hudfärg", "etniskt eller socialt ursprung", "genetiska särdrag", "språk", "religion", "politisk åskådning", "nationell minoritet", "förmögenhet", "börd", "funktionshinder", "ålder" eller "sexuell läggning".

I förslaget till likabehandlingspolicy för Region Skåne nämns dock endast "kön", "hudfärg", "nationellt eller etniskt ursprung", "språklig" eller "religiös tillhörighet", "funktionshinder", "sexuell läggning", "ålder" eller "annan omständighet som gäller den enskilde som person".

I sin övergripande skiss i policydokumentet tas "etnisk tillhörighet", "funktionshinder", "kön", "könsöverskridande id eller uttryck", "religion/trosuppfattning", "sexuell läggning" och "ålder" upp.

Ingenstans i policydokumentet nämns t ex "politisk åskådning". I Sverige ökar diskrimineringen av människor med vissa politiska åskådningar och därför bör även Region Skåne, i enlighet med CEMR-deklARATIONEN, nämna detta i sitt policydokument. Det finns nämligen inte heller någon hänvisning i policydokumentet till CEMR-deklARATIONEN.

Sverigedemokraterna yrkade att även "politisk åskådning" införs i policydokumentet för att poängtera att även denna sorts diskriminering skall motarbetas.

Vidare förutsätter nu Sverigedemokraterna, i och med antagandet av denna policy, att besluten om att ge gratis sjuk- och tandvård till personer som vistas illegalt i landet rivs upp då detta beslut strider mot policydokumentets krav om likabehandling.

Eftersom vårt yrkande om att nämna politisk åskådning i policydokumentet inte vann gehör reserverar vi oss till förmån för detta.

För Sverigedemokraterna

Björn Söder (SD)

Vänsterpartiet
Region Skåne

Protokollsanteckning

Regionstyrelsens sammanträde 2009-04-06

Ärende 5.3 Likabehandlingspolicy för Region Skåne

Vänsterpartiet ser en risk att politiken abdikerar för att lämna över ansvaret till tjänstemännen, när en övergripande policy som den om likabehandling tas. I stället för att skriva nya, separata policydokument för att motsvara de nya diskrimineringsgrunderna har Region Skåne valt att föra samman flera områden till en gemensam likabehandlingspolicy. Om en policy blir alltför övergripande blir den också tandlös och kan tas till ursäkt för att inte genomföra ett nödvändigt arbete för att undvika diskriminering inom olika områden.

För Vänsterpartiet

Vilmer Andersen

Charlotta Lundberg
Likabehandlingsstrateg
044-309 33 13
charlotta.lundberg@skane.se

BESLUTSFÖRSLAG

Datum 2009-04-06
Det 0800749

1 (3)

Regionfullmäktige

Likabehandlingspolicy för Region Skåne

Regionstyrelsens förslag

1. Regionfullmäktige fastställer föreliggande förslag till likabehandlingspolicy.

Sammanfattning av ärendet

Region Skåne ska arbeta för ett samhälle där den enskilda människan inte kränks eller marginaliseras. I Region Skåne ska bemötande, kommunikation och service ges utifrån människors lika värde och individuella förutsättningar och behov – inte utifrån bemötarens föreställningar.

Likabehandling i Region Skåne innebär att vi motsätter oss betenden som tar sig uttryck i diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

År 2005 kom "Deklaration om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå" från Council of European Municipalities and Regions, CEMR, som är Europas motsvarighet till Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. Region Skåne undertecknade deklARATIONEN den 27 mars 2008.

En central del i deklARATIONEN handlar om förbudet mot flerfaldig diskriminering, som definieras som diskriminering utöver kön på grund av ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska särdrag, språk, religion, politisk åskådning, nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

Som undertecknare erkänner man sig medveten om att många kvinnor och män trots detta förbud utsätts för flerfaldig diskriminering eller andra hinder, som direkt inverkar på deras möjligheter att utöva andra rättigheter som omnämns i denna deklARATION. Undertecknaren förbinder sig att inom alla regionens ansvarsområden arbeta för att bekämpa följderna av flerfaldig diskriminering och främja likabehandling.

Den 1 januari 2009 trädde den gemensamma diskrimineringslagen i kraft. Antalet diskrimineringsgrundande grupper i lagen är utökat gentemot tidigare lagskrivningar. Detta föranleder Region Skåne att anpassa sina policyer till lagens omfattning. I stället för att skriva nya, separata policydokument för att motsvara de nya diskrimineringsgrundarna, har Region Skåne gjort valet att föra samman flera områden till en gemensam likabehandlingspolicy.

Polycyn har arbetats fram i samarbete med en arbetsgrupp bestående av representanter från en handfull verksamheter och ansvarsområden inom Region Skåne.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Region Skånes arbete styrs av lagar, föreskrifter, mål och strategier som riksdagen slagit fast. Den gemensamma diskrimineringslagen är ett sådant exempel, den nationella handlingsplanen för handikappolitiken ett annat. Samtliga verksamheter ska beakta de nationella föreskrifterna och arbeta med frågorna med avsatta resurser i ordinarie budget.

För år 2009 har 200 000 kronor avsatts för centrala aktiviteter för att implementera likabehandlingspolycyn och tillhörande program för jämställdhetsdeklARATIONEN och handikappolitiken i Region Skånes verksamheter.

Även för 2010 fordras centralt avsatta medel för fortsatta insatser när det gäller kommunikation, utbildning och för samordning av Region Skånes likabehandlingsarbete.

Juridisk bedömning

Likabehandlingspolicyn gäller verksamheter, såväl egna som de som har avtal med Region Skåne, regionägda bolag samt bidragsfinansierade verksamheter. Utöver att uttala omfattningen av policyns giltighet i själva dokumentet, kan Region Skåne genom ägardirektiv förelägga regionägda bolag att följa Region Skånes likabehandlingspolicy. Frågan kan regleras i avtal som Region Skåne tecknar med exempelvis privata vårdgivare, eller villkoras i samband med utbetalning av bidrag till olika verksamheter.

Kopplingar till Region Skånes övergripande beslut

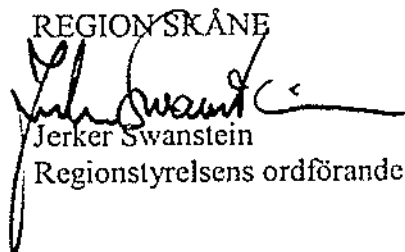
I Region Skånes budget och verksamhetsplan 2009, finns arbetet med likabehandling inskrivet under såväl intressent-, verksamhets- som medarbetarperspektiven.

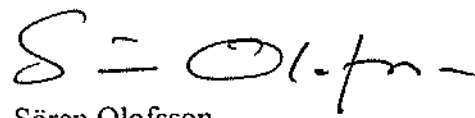
Hur uppföljning ska ske

Varje år ska likabehandlingsarbetet följas upp med utvärdering av verksamheternas genomförda aktiviteter, nyttoeffekterna av det genomförda och beskrivning av vad som återstår att göra. Revidering av den övergripande likabehandlingsplanen och verksamheternas aktivitetsplaner ska ske årligen.

Hur samverkan skett med berörda fackliga organisationer

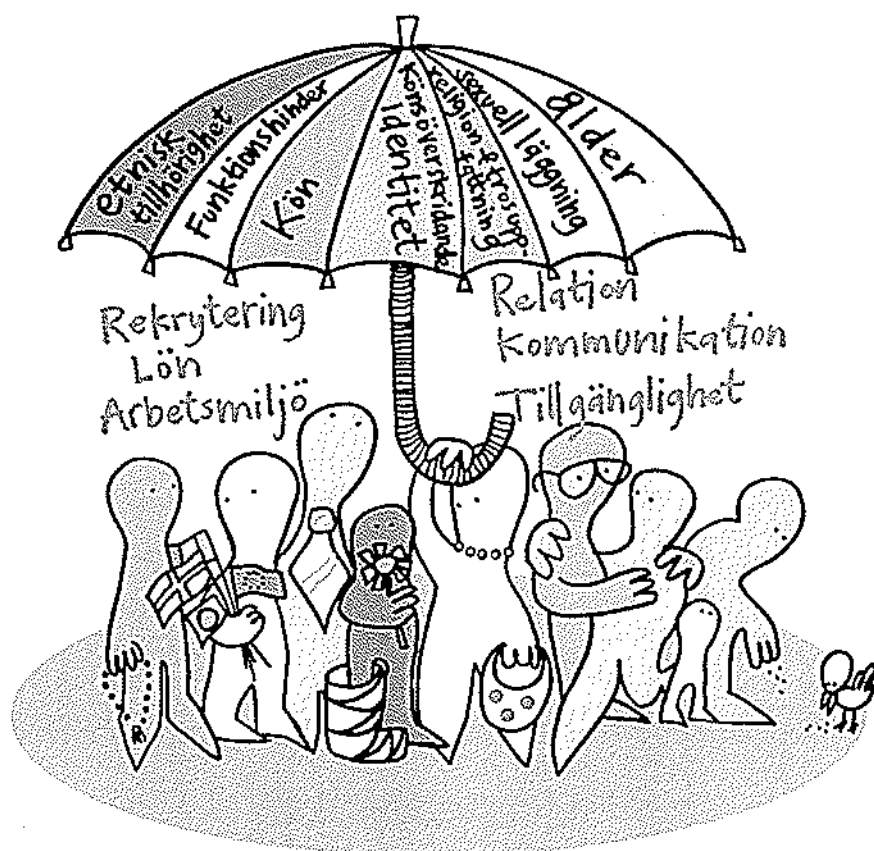
Den 18 mars behandlas likabehandlingspolicyn i regional samverkan och den 30 mars sker slutsamverkan.

REGION SKÅNE

Jerker Swanstein
Regionstyrelsens ordförande

Sören Olofsson
Regiondirektör

Likabehandlingspolicy för Region Skåne

18 mars 2009

"Ingen är vaccinerad mot diskriminering. Att reagera på det faktum att någon är annorlunda är naturligt. Det är när man börjar agera utifrån en rädsla för det som är annorlunda, som det blir farligt."

Paki Holvander, chef för mångfalds- och demokratienheten i Södertälje kommun

I regeringsformen står att det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller annan omständighet som gäller den enskilde som person.

Denna policy har tagits fram utifrån likavärdesprincipen och har en förankring i Region Skånes strategiska framgångsfaktorer om förtroende och tillit, tillgänglighet, jämlik vård och kompetensförsörjning.

Likabehandlingspolicy

Region Skåne ska arbeta för ett samhälle där den enskilda människan inte kränks eller marginaliseras. I Region Skåne ska bemötande, kommunikation och service ges utifrån människors lika värde och individuella förutsättningar och behov – inte utifrån bemötarens föreställningar. Likabehandling i Region Skåne innebär att vi motsätter oss beteenden som tar sig uttryck i diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Likabehandling – i motsats till särbehandling

Likabehandling innebär *inte* att alla ska behandlas likadant. Ett exempel från vården är att patienter kan behandlas olika utifrån exempelvis kön, om det har ett berättigat syfte och de medel som används är nödvändiga för att möta individuella behov.

Likabehandling innebär att en person ges likvärdiga förutsättningar som en annan att ta del i samhället. Alla människor ska garanteras möjligheter, oberoende av deras skiftande förutsättningar. Människors utgångsläge och behov är individuella. Den enskilda individen är unik och inte representant för en grupp.

Likabehandling är ett kunskapsområde. Utan en underhållen kunskapsnivå avstannar utvecklingen och invanda roller, attityder och värderingar cementeras lätt. För att uppnå likabehandling i mötet med patienten, resenären eller besökaren måste ett likabehandlingsperspektiv vävas in i allt beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg i Region Skånes arbete.

Diskriminering – ett hot mot folkhälsan

Enligt den nationella folkhälsopolitiken ska samhälleliga förutsättningar skapas för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Detta är ett arbete som går hand i hand med likabehandlingsstrategierna. Ett samarbete mellan folkhälso- och likabehandlingsarbetet i Region Skåne ses därför som en viktig framgångsfaktor.

Omfattning

Policyn är giltig inom alla Region Skånes egna verksamheter och helägda bolag. Verksamheter som har avtal med eller är finansierade genom bidrag från Region Skåne ska genom skrivningar i avtal och överenskommelser också omfattas av policyn.

Tillämpning

Likabehandlingspolicyn är ett styrande dokument och ska användas som planerings-, uppföljnings- och revisionsinstrument i det löpande arbetet med likabehandling.

Likabehandlingsintegrering

Definition:

Strategiskt arbetssätt som innebär att den fråga som avses flyttas från en sidoordnad position till att ingå i verksamhetens alla delar (huvudfäran). Såväl den politiska som den verkställande delen ska genomsyras av ett likabehandlingsperspektiv på alla nivåer och inom alla områden. Arbetet utförs av ordinarie personal.

Vem har ansvaret?

- **Regionfullmäktige** fastställer likabehandlingspolicyn som gäller för Region Skånes organisation och bolag.
- **Regionstyrelsen** ansvarar för att ett kunskapsstöd finns i organisationen för samordning och uppföljning av likabehandlingsfrågorna gentemot verksamheterna.
- **Varje nämnd**
 - ansvarar för likabehandlingsintegreringen inom sitt verksamhetsområde.
 - ansvarar för att tilldela nödvändiga resurser för likabehandlingsarbetets genomförande i egna verksamheter.
 - ansvarar för att de egna verksamheterna aktivt arbetar för att nå målen i den övergripande likabehandlingsplanen genom att upprätta konkreta aktivitetsplaner med specifika, mätbara och tidsatta mål.
- **Varje förvaltningschef** i Region Skånes organisation har det yttersta ansvaret för likabehandlingsintegreringen i respektive verksamhet.
- **Varje enskild medarbetare** har skyldighet och ansvar att arbeta utifrån policyn och motverka diskriminering i det dagliga arbetet.

Region Skånes två roller

Rollen som tjänsteproducent

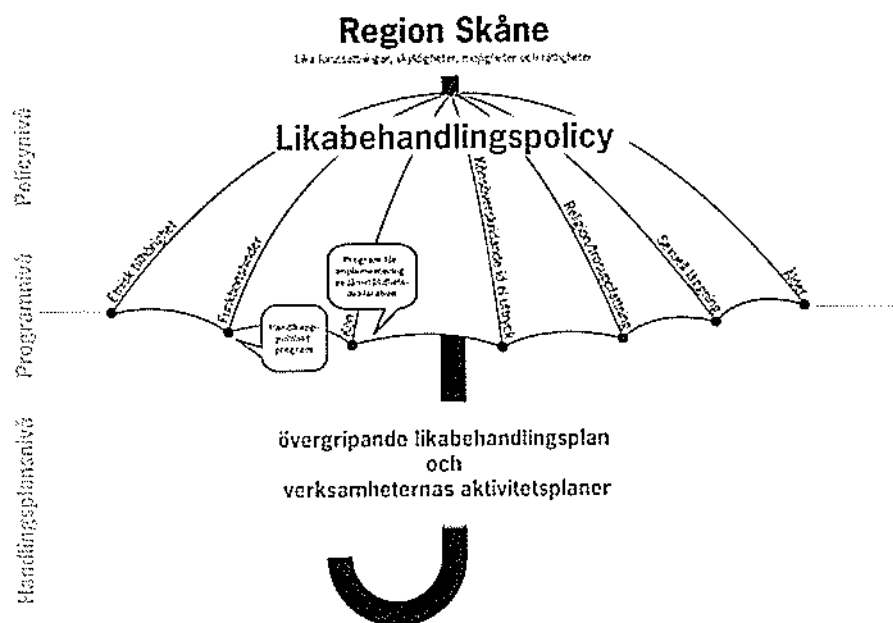
I alla verksamheter som riktar sig till länets invånare ska resurser och engagemang enligt lagstiftningen, fördelas rättvist mellan var och en utifrån individuella behov och förutsättningar. Alla människor ska ges möjlighet att ta del av Region Skånes verksamheter och få likvärdig service och tjänster av samma kvalitet.

Vid upphandling av varor och tjänster ställer Region Skåne krav på ett aktivt arbete för sociala frågor och likabehandling hos leverantörerna.

Rollen som arbetsgivare

I Region Skåne bedrivs ett aktivt och målinriktat arbete för att främja mångfald på regionens arbetsplatser. Alla medarbetare ges samma förutsättningar vad gäller rekrytering, lön- och anställningsvillkor, kompetensutveckling, arbetsmiljö och bemötande på arbetsplatsen.

Kompetensutveckling är en nyckelfråga och likabehandlingsperspektivet ska lyftas in i all egenproducerad och upphandlad utbildning i Region Skåne. Genom ett aktivt arbete med socialt och etiskt ansvarstagande, stärks regionens varumärke liksom rollen som attraktiv arbetsgivare i kommande medarbetares ögon.

Strategier

En verksamhet präglad av likabehandling uppnås genom ett målinriktat och systematiskt arbete med ständiga förbättringar i det dagliga arbetet. Likabehandlingsintegreringen har uppnåtts när varje medarbetare väger in likabehandlingsperspektiv i produktionen av service och tjänster och tillsammans med sina kollegor planerar sin verksamhet så att ständiga förbättringar genomförs.

Som verktyg i verksamheternas löpande arbete med likabehandlingsintegreringen har en övergripande likabehandlingsplan tagits fram, enligt formen för det balanserade styrkortet. Likabehandlingsplanen är i stora stycken gemensam för flera av de diskrimineringsgrundande grupperna. Varje verksamhet ska upprätta och kontinuerligt arbeta med aktivitetsplaner utifrån den övergripande likabehandlingsplanen. Aktivitetsplanerna ska innehålla tidsatta och uppföljningsbara aktiviteter som svarar mot målen i den övergripande likabehandlingsplanen och kraven på aktiva åtgärder i den gemensamma diskrimineringslagen. Under perioder kommer olika satsningsområden att lyftas fram, exempelvis området funktionshinder fram till år 2010. Ett annat prioriterat område är jämställdhet inom vården.

Ett kunskapsstöd, med uppdrag att samordna, följa upp och skapa förutsättningar för Region Skånes totala arbete med likabehandlingsintegrering organiseras centralt i Region Skånes organisation för att jobba gentemot ansvarspersoner på respektive förvaltning och bolag. Nyckelpersoner för kommunikation, fysisk miljö, HR-arbete och för verksamhetsområdena regional utveckling och hälso- och sjukvård utses på ledningsnivå med ansvar att driva en rad delprocesser inom specifika områden.

Uppföljning

Likabehandlingsarbetet ska finnas med i den årliga planeringen av budget och verksamhet och följas upp i årsredovisningen. En förutsättning för att en bra kartläggning av förbättringsområden ska kunna göras, är att en noggrann analys görs av statistik och nyckeltal från verksamheterna. Så långt det är möjligt ska statistiken vara nedbruten och redovisad på ålder och kön.

Först när variationer synliggörs i olika verksamheter, beroende av mångfaldens parametrar, kan lämpliga förbättringsåtgärder definieras för rutiner och arbetssätt i utvecklingssyfte.

Grundläggande för både uppföljning och inriktning av aktiva åtgärder är att det finns en etablerad likabehandlingssyn i all verksamhet inom Region Skåne, som gäller för alla perspektiv i styrningen av verksamheterna.

Genom ett konsekvent och strategiskt förändringsarbete har Region Skåne som mål att i sina kontakter med det omgivande samhället vara en föregångare, som på sikt ska kunna stärka Skånes positioner i ett nationellt perspektiv. Att aktivt arbeta med likabehandling är att arbeta för goda livsvillkor för länets invånare.

Ramverk för Region Skånes arbete

Barnpolitikens mål
Diskrimineringslagen
Folkhälsopropositionen 2007/08 110
Hälso- och sjukvårdslagen
Integrationspolitikens nationella mål
Jämställdhetspolitikens övergripande mål
Kommunallagen
Minoritetspolitikens mål
Nationell handlingsplan för handikappolitiken